

Protocol hoofdluis Basisschool 't Keuningshofke

14 juni 2016

Woord vooraf

Hoofdluizen zijn erg vervelend. Vooral voor degene die ze heeft, maar ook voor de andere mensen in de omgeving.

Hoofdluizen kunnen zich namelijk razendsnel verspreiden, speciaal bij jonge kinderen. Ze lopen makkelijk over van het ene hoofd naar het andere en omdat jonge kinderen vaak veel lichamelijk contact hebben, kunnen andere kinderen makkelijk besmet raken. Als er in de school een kind is met hoofdluizen, dat niet goed behandeld wordt, kan er een ware epidemie ontstaan. Anderzijds weten we ook dat hoofdluis nooit definitief is uit te roeien en altijd weer terug kan komen.

Het bestrijden van hoofdluizen is op de eerste plaats een taak van de ouders, maar wij hebben er op school ook last van als dit niet goed wordt behandeld. Een hoofdluisepidemie vinden wij ook erg vervelend en willen we graag voorkomen. Daarom hebben we het luizenprotocol opgesteld.

Het protocol is bedoeld om duidelijk aan te geven wat de school kan doen en wat de ouders kunnen doen om hoofdluis tegen te gaan. Met dit protocol willen we de ouders ook helpen bij het bestrijden van de hoofdluizen. Op basis van dit protocol zorgen we ervoor dat regelmatig alle kinderen worden onderzocht op hoofdluis, en dat de ouders bij constatering van hoofdluis zo snel mogelijk op de hoogte worden gebracht. Verder controleren we of de behandeling door de ouders ook daadwerkelijk effect heeft en nemen we indien nodig de vervolgstappen die ons ter beschikking staan.

Als iedereen goed meehelpt, hebben we straks hopelijk een luizenvrije school!

*Met vriendelijke groet,
Ton Giessen, Karen Quaedackers
directie 't Keuningshofke*

Dit protocol bevat de volgende onderdelen:

- I. Beleid
- II. De procedure
- III. De controle en de werkwijze van de “kriebelmoeders”.
- IV. Voorlichting en preventie

I Beleid

Het beleid van de school is gericht op het tijdig constateren van hoofdluis door het instellen van een luizenteam (de kriebelmoeders), het goed informeren van de ouders en het toezien op een snelle en adequate behandeling door de ouders.

Het voorkómen van hoofdluis is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders. Van de ouders verwachten wij daarom een actieve houding bij het voorkomen van verspreiding van hoofdluis. Dat kan al heel effectief door vóór het einde van elke vakantieperiode zelf een luizencontrole uit te voeren bij uw kinderen.

't Keuningshōfke hanteert het volgende beleid.

1. Op maandag na iedere schoolvakantie worden alle kinderen, door de kriebelmoeders gecontroleerd op hoofdluis. Ook op basis van incidentele signalen worden controles uitgevoerd.
2. **Indien bij een kind hoofdluis is geconstateerd, dan worden de ouders /verzorgers door de directie telefonisch verzocht hun kind per direct op school op te halen, zodat de behandeling thuis direct kan worden gestart.** Wanneer het kind na behandeling weer luizenvrij is, kan het weer naar school komen.

De ouders maken aan de hand van een invulformulier aan school kenbaar hoe zij de behandeling hebben uitgevoerd.

3. De school zorgt ervoor dat alle ouders op adequate wijze worden geïnformeerd.
4. Bij hardnekkige (terugkomende besmetting) wordt een externe instantie (GGD, Gesundheitsamt, CJG of BJZ ingeschakeld.

II De procedure

Wanneer bij een preventieve controle **actieve hoofdluis** wordt geconstateerd, dan meldt de ontdekkende "kriebelmoeder" dit terstond aan de contactouder van het luizenteam. De volgende acties worden dan ondernomen:

1. De contactouder informeert de leerkracht van de betrokken groep en de directie.
2. De directie informeert het gehele team en neemt ook contact op met de ouders.
(Tijdens dat gesprek wordt de ouders dringend verzocht het kind van school op te halen en zo snel als mogelijk het kind te behandelen tegen hoofdluis en via een invulformulier kenbaar te maken hoe de bestrijding heeft plaats gevonden)
3. Aan het kind met hoofdluis wordt een standaardbrief aan meegegeven.
(In deze brief wordt gemeld dat eventuele broertjes en zusjes ook behandeld dienen te worden)
4. De meisjes met lange haren uit de groep waar hoofdluis is geconstateerd, wordt geadviseerd hun haar in een staart te doen (niet los).

5. Na **een week** vindt wederom controle plaats door de het luizenteam in de groep waar hoofdluis is geconstateerd. Dan zijn er twee mogelijkheden:
 - a) Het kind bij wie eerder hoofdluis was geconstateerd, is schoon. Er worden geen luizen of neten meer aangetroffen.
 - b) Er zijn nog luizen en neten aanwezig. Er wordt wederom telefonisch contact opgenomen met de ouders, met de mededeling dat de bestrijding onvoldoende was. Na **7 dagen** vindt er opnieuw een controle in de groep plaats.

6. Wanneer bij een herhalingscontrole blijkt dat de luizen niet verdwenen zijn na bestrijden en een periode van kammen, neemt de directie contact op met de betreffende ouder en verzoekt de verpleegkundige van de GGD contact op te nemen met de ouders om met raad en daad te helpen bij de bestrijding van de hardnekkige hoofdluis.

7. Wanneer hoofdluis wordt geconstateerd bij kinderen die in Duitsland wonen, kan de Nederlandse GGD niet worden ingeschakeld, maar wordt door school wel een melding gedaan bij de Duitse Gesundheitsamt Heinsberg. Van hieruit bestaat de mogelijkheid tot het inzetten van Pflegebetreuung (verpleegkundige zorg) in het Duitse gezin.

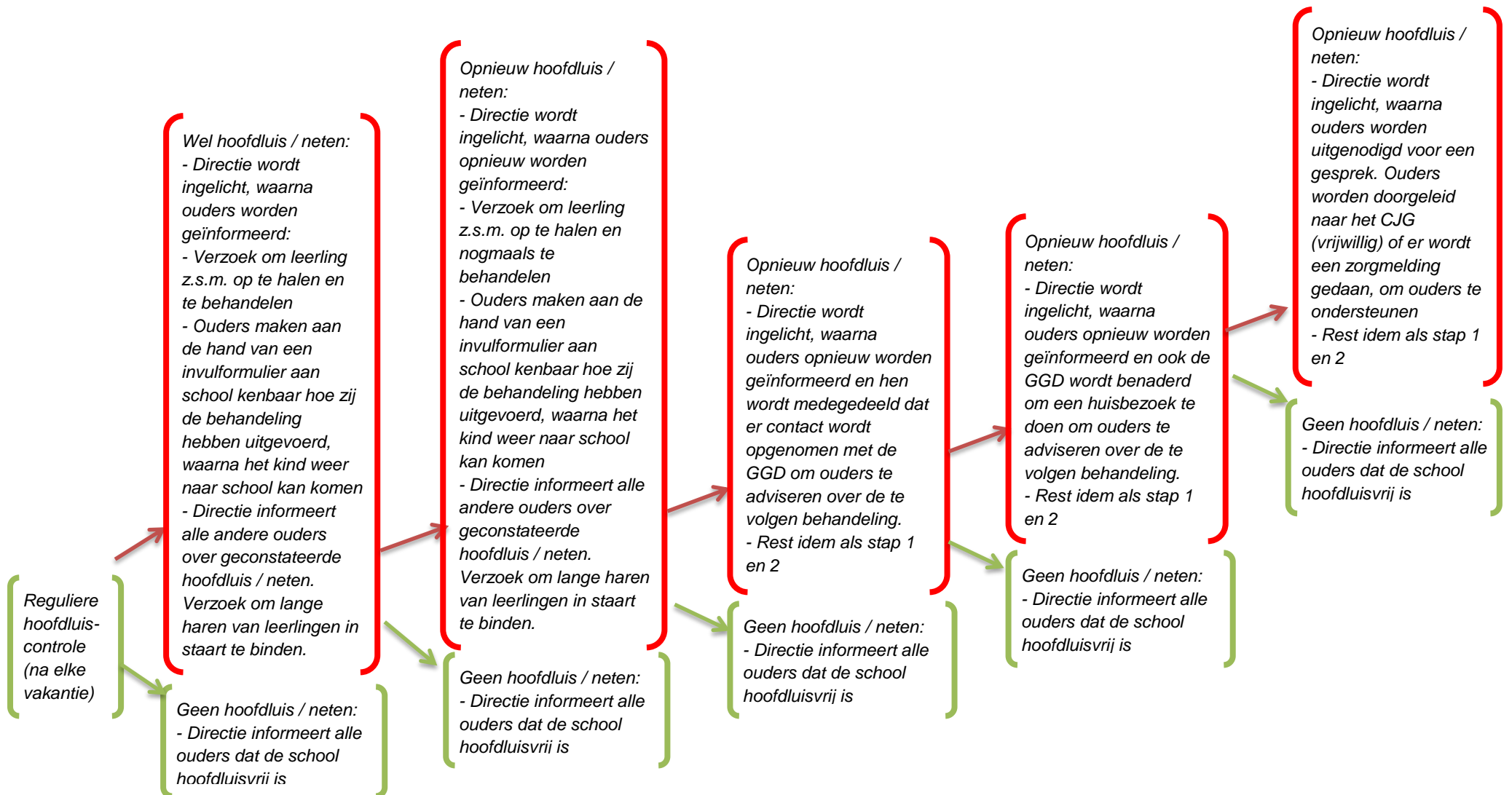
8. Na 7 dagen wordt nogmaals gecontroleerd in de klas. Dan zijn er twee mogelijkheden:
 - a) Het kind bij wie twee maal eerder hoofdluis was geconstateerd, is schoon. Er worden geen luizen of neten meer aangetroffen.
 - b) Er zijn ook bij de derde controle nog luizen en neten aanwezig. De directie legt contact met de ouder van het betreffende kind en de GGD om aan te geven dat het niet gelukt is het kind te behandelen. In dat geval gaat de verpleegkundige van de GGD op huisbezoek bij het gezin om te helpen behandelen. Bij gezinnen woonachtig in Duitsland wordt er opnieuw melding gedaan bij het Duitse Gesundheitsamt Heinsberg. Van hieruit bestaat de mogelijkheid tot het inzetten van Pflegebetreuung (verpleegkundige zorg) in het Duitse gezin.

9. Na 7 dagen wordt weer gecontroleerd. Dan zijn er twee mogelijkheden:
 - a. Het kind bij wie eerder hoofdluis was geconstateerd, is schoon. Er worden geen luizen of neten meer aangetroffen. De leerkracht deelt de ouders telefonisch mee dat de bestrijding effectief is geweest.
 - b. Er zijn nog steeds luizen en neten aanwezig. De directie nodigt de ouders uit voor een gesprek. De directie brengt de ouders in contact met de ouder- en kindadviseur van het Centrum voor Jeugd en Gezin om ouders te ondersteunen bij dit opvoedingsprobleem. Gezinnen woonachtig in Duitsland worden doorgeleid naar het Jugendamt.

10. Als dit ook niet tot verbetering leidt, lijkt het erop dat de problematiek bij het gezin onze schoolsituatie overstijgt en zien wij ons genooddaakt een zorgmelding te doen bij Bureau Jeugdzorg om ervoor te zorgen dat het gezin de hulp krijgt die nodig is..

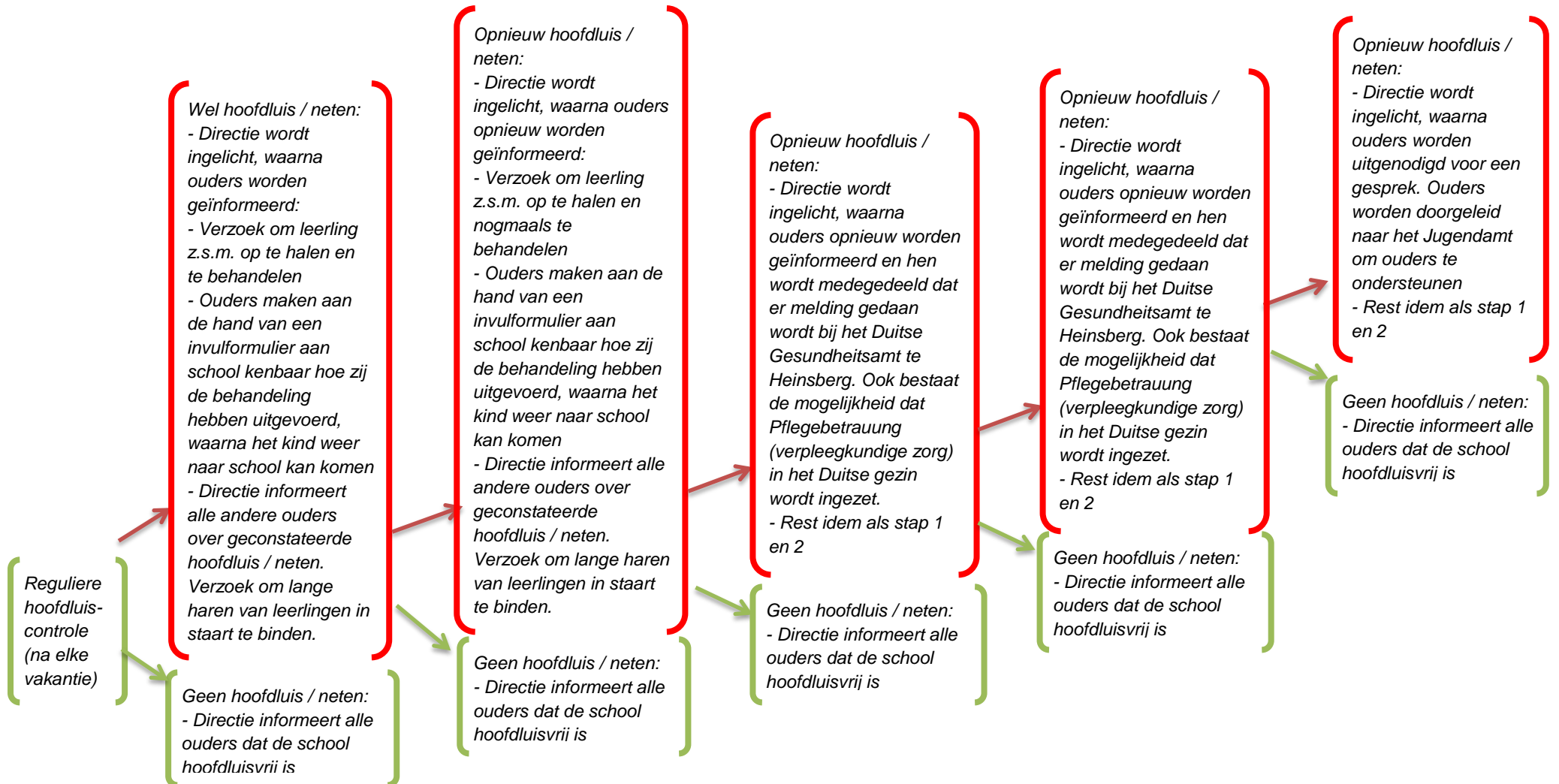
Procedure in schema (gezinnen woonachtig in Nederland)

Elke vervolgstap (pijl) is 1 week later

Procedure in schema (gezinnen woonachtig in Duitsland)

Elke vervolgstap (pijl) is 1 week later

III De controle en de werkwijze van het “luizenteam”

Er zijn drie soorten controles op school

A. De **preventieve controle**.

Deze vindt plaats in de week na iedere schoolvakantie, dus 5x per jaar.

B. De **curatieve controle**.

Deze vindt plaats na iedere individuele melding.

C. De **hercontrole**.

Deze vindt uiterlijk 7 dagen na constatering van hoofdluis plaats.

De “kriebelmoeder” noteert de namen van de kinderen bij wie hoofdluis is geconstateerd.

De “kriebelmoeders” zijn vanwege privacy gehouden aan zwijgplicht naar derden, met uitzondering van de directie en de leerkracht, over hun ervaringen bij de controles. Ouders hebben contact over de hoofdluisproblematiek met de leerkracht van hun kind en de directie.

IV Voorlichting en preventie

Wat is hoofdluis?

De hoofdluis behoort tot de groep van insecten die als parasiet op zoogdieren leeft. Luizen leven uitsluitend van het bloed van de gastheer. De luis prikt een minuscuul gaatje in de hoofdhuid en zuigt daaruit bloed op. De hoofdluis komt alleen bij de mens voor en leeft uitsluitend in de haren op de hoofdhuid, waaronder soms ook baard, snor en wenkbrauwen.

Een volwassen luis leeft ongeveer een maand en legt zo'n 6-8 eieren per dag: dit zijn de neten. Luizen leggen hun eieren aan de basis van de haren, bij voorkeur op de donkere, warme plaatsen op het hoofd, zoals onder de pony, achter de oren en in de nek.

De eieren (neten) komen na 7-9 dagen

uit. De nieuwe luizen beginnen dan na 7-9 dagen ook met het leggen van eieren. Het is dus niet verwonderlijk dat het aantal luizen op het hoofd in korte tijd sterk kan toenemen. De neten zijn meestal vuilwit tot geelbruin van kleur, een enkele keer ook zwart. Neten zijn moeilijk los te krijgen. Het verschil met roos is overduidelijk: roos zit altijd los.

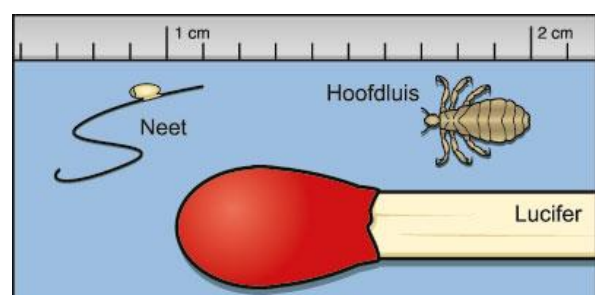
Hoe kun je hoofdluis krijgen?

Luizen kunnen niet springen en niet vliegen. Ze kunnen alleen lopen. Ze verspreiden zich door van het ene hoofd over te lopen naar het andere. Kinderen zijn het meest bevattelijk voor hoofdluis. Dit komt doordat zij bij het spelen of stoeien vaak letterlijk de koppen bij elkaar steken.

Luizen houden alleen van mensenbloed. Ze komen dus niet voor bij katten, honden of andere huisdieren. Gewone lichaamshygiëne is niet van invloed op het krijgen van luizen. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een brandschoon en kortgeknipt hoofd. Je kunt hoofdluis niet voorkomen door elke dag je haar te wassen. Luizen kiezen zelfs liever een heel schoon hoofd met haar dan een hoofd met veel gel en haarlak.

Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?

Als je pas besmet bent met hoofdluis heb je vaak nog niet zo veel last van jeuk. Jeuk is wel altijd een reden om te kijken of er hoofdluizen en neten op het hoofd te zien zijn. Iedereen kan luizen en neten herkennen. Neten zitten vaak tussen de nekharen, onder de voorhoofdsharen of achter de oren. Met enige routine zijn ze goed te ontdekken door iemand die op deze plaatsen de haren nakijkt. Indien de neten verder dan 2 centimeter van de hoofdhuid verwijderd zijn, kan er sprake zijn van een oude besmetting. Dus hoe verder de neten van de hoofdhuid verwijderd zijn hoe langer geleden de besmetting heeft plaatsgevonden.

Kan ik besmet raken door jassen, borstels of kleding?

Nee. Een hoofdluis heeft constant warmte en vocht dat van uw hoofdhuid verdampt nodig. Ook moet de luis 5 maal per dag bloed kunnen drinken. Zonder deze 3 elementen kan een hoofdluis niet langer dan 48 uur overleven maar is ver voor die tijd al te verzwakt om zich te kunnen

voortplanten. Een luis heeft dus geheel niets te zoeken op een voorwerp en zal zeker niet het risico lopen om via een voorwerp een nieuwe gastheer te vinden.

Is het nodig om het huis te reinigen?

Nee. Vroeger dacht men dat luizen ook in de omgeving konden voorkomen waardoor men adviseerde om alles in zakken of in de vriezer te stoppen, beddengoed te wassen en grondig te stofzuigen. Dit is inmiddels achterhaald.

Neten, nimfen en hoofdluizen zijn volledig afhankelijk van de lichaamswarmte van hun gastheer en nimfen en hoofdluizen moeten meerdere keren per dag bloed drinken om te overleven. Daarom heeft een hoofdlius niets te zoeken buiten zijn gastheer.

En toch vindt u wel eens een hoofdlius in huis. Dat klopt. Wanneer een luis te zwak of oud is, heeft hij geen kracht meer om zich vast te houden en valt dan uit het haar. Een oude of verzwakte hoofdlius kan in bed, huis of op een kraag gevonden worden maar kan geen eitjes meer leggen en vormt dus geen gevaar meer.

Behandeling van hoofdlius.

Stap 1, 2, 3 en 4 kammen!!!! (op advies van de GGD)

Bij de apotheek of de drogist zijn speciale luizenkammen te koop. Het kind dient na het constateren van hoofdlius gekamd te worden. Door middel van kammen worden de luizen uit het haar verwijderd en kunnen er geen nieuwe neten ontstaan.

Het kammen dient zorgvuldig te gebeuren. Elke dag een kwartier kammen is noodzakelijk. Dit is vervelend voor het kind als het pijnlijk is, door het gebruiken van crèmespoeling gaat het kammen makkelijker.

Indien er binnen een gezin vastgesteld is dat er sprake is van een hoofdliusbesmetting dienen alle gezinsleden het haar te controleren en behandelend te kammen als ook zij last hebben van hoofdlius.

NB: Hoofdluizen en neten verdwijnen niet door de haren te wassen met een gewone shampoo!

Luizen dodende middelen .

Bij apotheek of drogist kunt u luizen dodende middelen kopen. Dit zou de luizen en neten kunnen doden, maar het komt ook voor dat de beestjes resistent zijn.

Kammen en borstels

Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes, elastiekjes, e.d.) regelmatig schoonmaken bijvoorbeeld door ze schoon te spoelen onder een hete kraan.

Hoe kun je verspreiding van hoofdluis voorkomen ?

Bij kinderen met lang haar kan de kans op besmetting worden verminderd door het haar vast te binden in een staart, vlecht e.d. Bij constatering van hoofdluis bij een kind onmiddellijk de school van het kind, ouder(s) / verzorger(s) van vrienden/vriendinnen en eventuele clubs waarschuwen om verdere besmetting te voorkomen. Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes en elastiekjes e.d.) regelmatig schoonmaken en niet aan elkaar uitlenen.

Indien er geen sprake meer is van hoofdluis is het raadzaam de haren van de kinderen eenmaal per week te blijven controleren om een nieuwe besmetting zo snel mogelijk vast te stellen.

Bronnen: www.rivm.nl ; www.landelijksteunpunthoofdluis.nl